Til Norddjurs Kommune
Att. Plan, Byg og Miljø
Torvet 3, 8500 Grenaa

Sdr. Homå, 16. april 2025

Høringssvar vedr. placering af fælles biogasanlæg i Norddjurs Kommune

Vi vil først og fremmest gerne slå fast, at vi har stor sympati for visionen om, at Norddjurs Kommune skal accelerere den grønne omstilling og etablere mere bæredygtige energikilder, og at et fælles biogasanlæg, som kan aftage overskudsprodukter fra de lokale landbrug, er en del af denne plan.

Samtidig er vi dog nødt til at udtrykke en stor og velbegrundet bekymring for, at vi ender med en løsning, som alle parter – både aktørerne bag biogasprojektet og de rekreative naboaktiviteter i området – taber på.

Vi ved at Djurs Sommerland har konsulteret med Dansk Kyst og Naturturisme ifm. Deres høringssvar til placeringen nær Nimtofte. Her bekræftede direktøren, at der er store udfordringer ved at etablere industriel energiproduktion forbundet med støj, lugt og større trafikmængder. Faktisk findes der ingen eksempler i Danmark på, at man med succes har kombineret energianlæg af den karakter.

Ifølge Miljøvurderingslovens § 8, stk. 1 og Bilag 1, pkt. 10, er det påkrævet, at der gennemføres en grundig VVM-proces, idet biogasanlægget overstiger den fastsatte tærskelværdi for affaldsbehandling. Det er derfor afgørende, at projektets potentielle miljøpåvirkninger – herunder lugt, trafik, støj og indvirkning på natur- og grundvandsområder – undersøges grundigt.

Kulturarv og fredede områder

- Problematisk placering: Planerne om at placere biogasanlægget ved Lyngdahl giver anledning til bekymring, da området er tæt på fredede gravhøje og Lyngdahl herregård. Dette rejser spørgsmålet om, hvorvidt et stort industrielt anlæg harmonerer med bevaringsværdige kulturhistoriske rammer.
- Lovgrundlag: Ifølge Planlovens § 11b, stk. 1, nr. 16 og § 12, stk. 2 må tekniske anlæg ikke placeres i strid med gældende kommuneplanretningslinjer. Desuden fastslår Naturbeskyttelseslovens § 3 samt §§ 18-19, at fredede natur- og kulturværdier ikke må påvirkes negativt.

Vi vurderer, at placeringen ved Lyngdahl ikke respekterer disse hensyn fuldt ud, og at placeringen ikke er i overensstemmelse med Norddjurs Kommunes egne retningslinjer. Det bør undersøges nærmere, om andre arealer bedre kan rumme et biogasanlæg uden at kompromittere kulturhistoriske værdier.

Trafik og infrastruktur

Det ansøgte anlæg vil medføre ca. 252 tunge transporter pr. døgn, ifølge ansøgningen selv. Dette vil belaste det lokale vejnet og skabe markant øget trafik, især ved Sønder Homåvej og Hovedvej A15. Risikoen for trafikstøj og farlige situationer er reel – især i højsæsonen for landbrug og turisme mod Grenaas turisme attraktioner.

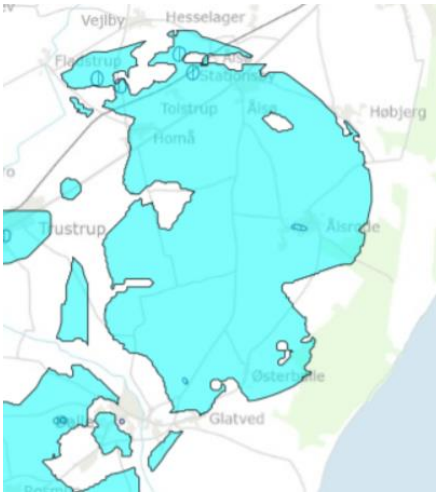
Kommunen bør sikre en detaljeret vurdering af trafikforholdene, herunder støj- og risikofaktorer. Vi opfordrer til at inddrage erfaringer fra andre større anlæg og gennemføre en fuld VVM-proces.

Risiko for grundvandsforurening

Anlægget ønskes placeret i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og nitratfølsomme områder. På trods af de beskrevne tekniske sikkerhedsforanstaltninger, er det vores holdning, at det er uforsvarligt at etablere et anlæg med stort vandforbrug og potentielle lækager i netop dette område.

Biogasanlæggets placering i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) er i strid med intentionerne i Vandforsyningslovens § 1 og § 3, som har til formål at sikre beskyttelsen af fremtidens drikkevandsressourcer.

Vejledningen fra Miljøstyrelsen (nr. 9320 af 31/03/2017) fremhæver, at der ikke bør placeres potentielt forurenende virksomheder i OSD-områder, medmindre en grundvandsredegørelse klart dokumenterer lav risiko. En sådan dokumentation foreligger ikke. Vi har nedenfor vedhæftet et billede af de følsomme indvindingsområder. [1]

[1] Miljøgis-plottet viser de vedtaget følsomme indvindingsområder.

Tvivl om biomassegrundlaget

Projektet baserer sig på leverancer fra op mod 100 landmænd. Vi sætter spørgsmålstegn ved, hvor mange af disse reelt befinder sig i nærområdet, og om det er realistisk at transportere tilstrækkeligt med biomasse til anlægget, uden at miljøgevinsten går tabt.

Det bør afklares, om biomassen kan fremskaffes lokalt og bæredygtigt. Ellers mister projektet sin miljømæssige berettigelse.

Et bedre alternativ – Grenaaområdet og overskudsvarme fra PTX

Ved produktion af brint (PTX) genereres megen overskudsvarme, som optimalt bør genanvendes. Fx kan Grenaa Varmeværk aftage mere overskudsvarme end TLV-Forsyning i Trustrup.
Vi foreslår i stedet, at biogasanlægget placeres i nærheden af Fornæs Rensningsanlæg og Grenaa Varmeværk:

- Aqua Djurs udleder årligt 4 mio. m³ renset spildevand i Kattegat – denne ressource kunne bruges til fremstilling af PTX-processer.
- Overskudsvarmen fra biogassen kan kobles på Grenaa fjernvarme og erstatte behovet for importeret flis.
- Der findes allerede en ny omfartsvej med bedre infrastruktur.
- Nærliggende industrivirksomheder som Lallemand kan levere affaldsprodukter direkte til anlægget.

Vandforbrug

- **Stort vandbehov**: Cirka 9 liter vand pr. kg brint. Medmindre man udnytter renset spildevand, risikerer man at bruge dyrebart drikkevand.
- **Problemstilling**: Danmarks drikkevandsressourcer er i forvejen pressede, og prognoser viser en stigende efterspørgsel. Spørgsmålet er derfor, om det er *samfundssind* at bruge rent drikkevand til PTX, når der findes alternativer?
- **Løsning med spildevand**: Fra Esbjerg kendes et eksempel, hvor renset spildevand i vid udstrækning forsyner PTX-anlæg. Denne model kunne muligvis overføres til Grenaa-området.

Nedenstående er uddrag fra Vandsektorens brancheforening DANVA, som har fulgt et lign. PTX-anlæg, som opføres i Esbjerg:

"Vi har kigget på flere løsninger, men renset spildevand er det mest spændende lige nu i forhold til Power-to-X," siger Henrik Harborg Blicher.

Vores drikkevandsressourcer er pressede og faktisk faldende. Men prognosen viser, at vi skal bruge meget mere vand i fremtiden. Og det gjorde den allerede, før Power-to-X var på tale. Så vi skal ikke bruge drikkevand til Power-to-X. Vi skal finde noget andet.

Alternativet er at bruge grundvand, som ikke kan bruges til drikkevand. Men det vil bidrage yderligere til stofbelastning af miljøet, lyder ræsonnementet.

"Der er jo nogle stoffer i det grundvand – mineraler, jern, næringssalte og eventuelle miljøfarlige stoffer. Og det bliver alt sammen opkoncentreret i rejekt vandet fra Power-to-X. Derfor er det i mine øjne bedre at bruge renset spildevand," lyder det fra den konstituerede direktør.

Henrik Harborg Blicher, konstitueret direktør i DIN Forsyning

Vi opfordrer til, at kommunen revurderer placeringen af energiklyngen og i højere grad prioriterer eksisterende industrizoner og infrastruktur. Vi anerkender behovet for grøn omstilling, men dette må ske med omtanke, så både borgere, natur, kultur og eksisterende erhvervsliv beskyttes. Det er fornuftigt at samle produktionen af PTX og biogas i et område, hvor både infrastruktur, forsyningsvirksomheder og rensningsanlæg allerede er til stede, så udgifterne til transport mindskes, og vandressourcerne skånes.

Vindmøller og solcelleanlæg

- **PTX og strøm**: Der planlægges 6 vindmøller samt 200 hektar solceller på noget af Djurslands bedste landbrugsjord. Spørgsmålet er, om det giver mening at placere disse anlæg, hvis selve PTX-produktionen alligevel kommer til at ligge langt væk?
- **Transport af strøm**: En af de centrale udfordringer er, at store afstande mellem strømproduktion og forbrug (f.eks. PTX-anlæg) medfører ekstraudgifter til net udbygning og risici ved transport af energi.

Det kan være mere hensigtsmæssigt at samle energiproduktion og -forbrug, så vindmøller, solceller og PTX-anlæg placeres så tæt på hinanden som muligt. Således minimerer man både transportomkostninger og potentielle tab af effektivitet.

Forureningsrisiko fra solceller

- Giftige materialer i panelerne: Når solcellepaneler udsættes for regn og høje temperaturer, kan giftige stoffer udvaskes eller frigives ved erosion. Spørgsmålet bliver: *"Kan vi være bekendt at efterlade en potentiel forurening til vores efterkommere?"*
- Langsigtet hensyn: Selvom solceller anses for en ren energikilde, er det altafgørende at tage hensyn til de materialer, der indgår i panelerne, og sikre, at de ikke forurener jord og vand.

Vi mener, det er nødvendigt at stille krav om solceller med dokumenteret minimal udvaskning og sikre korrekte genbrugsløsninger ved endt levetid. Man bør i planlægningen overveje jordens og nærområdets sårbarhed.

Afslutningsvis ønsker vi at understrege vores støtte til den grønne omstilling og udviklingen af vedvarende energikilder. Dog mener vi, at etableringen af Energiklynge Djursland nær Lyngdal bør revurderes med henblik på at finde en løsning, der i højere grad tager hensyn til lokale forhold, beboernes trivsel og miljømæssige aspekter.

Vi ser frem til, at vores bekymringer bliver taget i betragtning i den videre beslutningsproces.

På vegne af

Klaus & Henriette Helweg, 8570 Trustrup
Bjarne Helweg & Hanne Vergmann, 8570 Trustrup
Janni & Michael Pedersen, 8570 Trustrup
Anne Thinggaard Svendsen & Mads Græsborg, 8570 Trustrup

Og 149 underskrifter fra lokalområdet.

*Her er der eksempler på omtaler af lugtgener, som naboer oplever fra biogasanlæg andre steder:

- https://ugeavisen.dk/ribe/fael-lugt-i-luften-biogasanlaeg-bruger-13-millioner-kroner-paa-at-bekaempe-lugtgener
- https://dbrs.dk/videbaek/se-video-gyllelugt-og-trafikstoej-goer-brian-og-winnies-have-ubrugelig-og-huset-usaelgeligt
- https://www.tv2east.dk/kalundborg/biogasanlaeg-lugter-stadig-af-radne-aeg-jeg-kan-ikke-have-vinduet-abent
- https://nordjyske.dk/nyheder/hjoerring/naboer-frygter-stor-udvidelse-af-biogasanlaeg-jeg-forsoeger-virkelig-at-fjerne-lugtgenerne/fb6f7410-d7b8-4802-8fb6-24e6cd78e80e
- https://viborg-folkeblad.dk/viborg/naboer-til-biogasanlaeg-sig-nej-til-udvidelse
- https://www.tvmidtvest.dk/herning/larm-og-lugt-fra-biogasanlaegs-lastbiler-winne-andersen-kan-ikke-komme-af-med-sit-hus
- https://www.energy-supply.dk/article/view/308701/det_lugter_stadig